

“രേണ്ടോൾ - മാതൃഭാഷ”

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രാദേശികവും സാമൂഹികാധിഷ്ഠിതവുമായ ദുരന്ത പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദേശം - ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡിഎ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(കൈ) നം.156/2019/ത.സ്വ.ഭ.വ

തീയതി,തിരുവനന്തപുരം,

04/12/2019

പരാമർശം:- 1 ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികകാര്യ വകുപ്പിൽക്കൊം സ.ഉ.
(സാധാ) നം.499/2019/ആ.സാ.വ നമ്പർ ഉത്തരവ്, തീയതി 26.11.2019

ഉത്തരവ്

പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളും കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനവും അന്നദിനം വർദ്ധിച്ച കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളത്തിൽ, വെള്ളപ്പൊക്കം, വർഷിച്ചു, ഉത്തരവ് പൊട്ടൽ, കടൽക്ഷോഭം എന്നീ പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് വെള്ളവില്ലിയാക്കകയാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഇത്തരം ദുരന്തങ്ങളുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പ്രാദേശികവും സമൂഹാധിഷ്ഠിതമായ ദുരന്ത പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് പരാമർശം (1) പ്രകാരം സർക്കാർ ഉത്തരവായിരുന്നു.

2. മേൽ സാഹചര്യത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ ദുരന്ത പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളും ദുരന്ത ലഘൂകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളും വർദ്ധിച്ച ജനപകാളിത്തത്തേടാട് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി ഓരോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവും ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറേക്കേണ്ടതും പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ ദുരന്തപ്രതിരോധത്തിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പുകൾ, ലഘൂകരണ വർക്കേകൾ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

3. 'ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതിയിൽ ചുവടെയുള്ള പ്രധാന റബ്ഡകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്.

- തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പൊതുവിവരങ്ങൾ (LSG Profile).
- അപകട സാധ്യത നിരണ്ടരം മുൻ മുൻവെള്ള സ്ഥിതി സഹജങ്ങളേന്മായ ഫോറേജ് (Hazard and Vulnerability Profile).
- ക്ഷമതയും വിവരങ്ങളും (Capacity and Resources)
- മുൻ പ്രതികരണ ആസൂത്രണ രേഖ (Response Plan)
- മുൻ അതിജീവന തയ്യാറക്കപ്പൾ, മുൻ ലഘുകരണം, സാമൂഹിക ശാക്തീകരണ പദ്ധതി (Preparedness, mitigation and community resilience plan)

4. അടിയന്തര പ്രതികരണ ടീം (Emergency Response Team) ഫോറേജ്.

മുൻ നിവാരണ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പരിശീലനം നിബിച്ചവയും പ്രദേശത്തെ ഭൗമതനയെ കരിച്ച് അനിവൃത്തവയുമായ പ്രാദേശിക സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു അടിയന്തര പ്രതികരണ ടീം, ദേശീയ മുൻ നിവാരണ ആകൃഷി പ്രകാരം ഫോറേജിന്റെതാണ്. പ്രസ്തുത സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകൾ മുൻ നിവാരണ-പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന അഞ്ചാനം ഉള്ളവയും മുൻ മേഖലയിൽ ആവശ്യാലുള്ളതിൽ അടിയന്തരമായി എത്തിച്ചേരിന്ന് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താൻ തയ്യാറുള്ളവയും ആയിരിക്കണം. ഇപ്രകാരമുള്ള 8 പേര് എക്സില്പും അടങ്കുന്ന ഒരു ടീം ഓരോ വാർഡിലും ഉണ്ടായിരിക്കണം.

കാലോളിക്ടി മുൻ മുന്നറയിപ്പ് നൽകുന്നതിനും, മുൻത്തിൽ ഉൾപ്പെടുവരെ കണ്ണടത്തി രക്ഷാപ്രവർത്തനം നടത്തി മുൻ മേഖലയിൽ നിന്നും ഒഴിപ്പിക്കുന്നതിനും മുൻതാശ്വാസ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പിനും പ്രമുഖ മുത്രുഷ, അടിസ്ഥാന ജീവരക്ഷ ഉപാധി നൽകൽ എന്നിവയ്ക്കായി ഒരു തദ്ദേശസ്ഥാപനത്തിലും 4 ERT -കൾ വീതം ഫോറേജിന്റെതാണ്.

5. മുൻ നിവാരണ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്യായംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കർത്തവ്യങ്ങളും പുതുലകളും.

1. തദ്ദേശസ്യായംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മുൻ നിവാരണ പദ്ധതി വാർഷിക പദ്ധതിയുമായി ഏകോപിപ്പിക്കണം.
2. തദ്ദേശസ്യായംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിലുള്ള Incident Response System, അടിയന്തര പ്രതികരണ സേന എന്നിവയുടെ ഫോറേജരണമും ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കലും ഉറപ്പ് വയ്ക്കണം.
3. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറി കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കൂന്നായി പ്രവർത്തിക്കാവുന്നവയുടെ പരിപാലനമും അടിസ്ഥാന സ്വാക്കരു മെച്ചപ്പെടുത്തലും

ഉറപ്പ് വരുത്തണം.

4. റവന്യൂ സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി, ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി എന്നിവയായി ചേർന്ന് ദുരന്ത ബാധിതരെ മാറ്റിപാർപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കണ്ണടത്തിയിട്ടുള്ള സുരക്ഷിത സങ്കേതങ്ങളിലേയ്ക്കു പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലേയ്ക്കു മാറ്റി പാർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള കുമീകരണം ചെയ്യണം.
5. സുരക്ഷിത സങ്കേതങ്ങളിലും പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിലും ആവശ്യം വേണ്ട കട്ടിവെള്ളം, ടോയ്ലറ്റ്, വെളിച്ചും എന്നിവ ലഭ്യമാക്കണം.
6. സർക്കാരും മറ്റ് ഏജൻസികളും വഴി നടപ്പിലാക്കുന്ന പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനികളുടെയും കേഷമ പദ്ധതികളുടും സംബന്ധിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണം ഉറപ്പ് വരുത്തണം.

6. ലോകൽ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് (LRG) ഫോറ്മേഷൻ

ഓരോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥിതിവിവര കണക്കകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും അവസ്ഥാ പഠന തുടർവേദ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും 20 അംഗങ്ങൾ അടങ്കുന്ന ലോകൽ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് (LRG) ഫോറ്മേഷൻകേണ്ടതാണ്. അവരുടെ പരിശീലനം കുറി, സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി എന്നിവ സംയുക്തമായി നൽകുന്നതായിരിക്കും. ഇതുകൊണ്ട് ഓരോ വാർഡ് തലത്തിലും സാമൂഹ്യ സംഘടനകൾ, NGO -കൾ, യൂവജന സംഘടനകൾ, മറ്റ് സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകൾ എന്നിവരെ ഒരു ഉൾപ്പെടുത്തി കുറെതുതു് 20 പേര് അടങ്കുന്ന ടീം തുടർവേദ കേണ്ടതാണ്.

7. ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി ഫോറ്മേഷൻ : നടപടി ക്രമങ്ങൾ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലവന്തിൽ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും ആയത് വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതായി ചുവടെയുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

1. പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കകൾ ശേഖരിച്ച്, പരിശീലനം നിബിച്ച ലോകൽ റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് transect walk നടത്തി അവസ്ഥാ പഠനം നടത്തണം.
2. സ്ഥിതിവിവര കണക്കകളും അവസ്ഥാ പഠനവും ആസ്പദമാക്കി കരട് ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം.
3. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കിയ കരട് ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതിയിനേൽ ഗ്രാമസഭ യോഗത്തിൽ ചർച്ച നടത്തേണ്ടതാണ്.

4. ഗ്രാമസഭ മുന്നോട്ട് വെയ്ക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ തുടി ഉൾക്കൊള്ളിച്ച കരട് ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റി ചർച്ചയ്ക്ക് വയ്ക്കണം.
5. അന്തിമ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി ചർച്ച ചെയ്യാൻ പ്രത്യേക വികസന സെമിനാർ, വാർഷിക പദ്ധതി വികസന സെമിനാറിന് മുന്നോട്ടിയായി നടത്തേണ്ടതാണ്.
6. അതിനു ശേഷം ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സമിതിയുടെ അംഗീകാരത്തിന് വിധേയമാക്കണം.

8. ജൈവ വൈവിധ്യ മാനേജ്മെന്റ് - കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന - ദുരന്തനിവാരണ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിൽ ചുമതല

ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി ഫൂപികരണത്തിനായുള്ള ഏകോപനം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നത് ദുരന്ത നിവാരണ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് ആണ്. ദുരന്തം നേരിട്ടുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പ്, പ്രതിരോധം, ലാലുകരണം, എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉത്പാദനം, സേവനം, പശ്വാത്തലം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ നിന്നുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും ഇടപെടൽ പ്രവർത്തനങ്ങളും അനീവാരുമായതിനാൽ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ദുരന്തങ്ങളുടെ ആവാതം കുറയ്ക്കുന്നതിനും ആവശ്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രോജക്ട് ആശയങ്ങൾക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളാണ്. ആപം നൽകുക. അന്തിമ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറായി കഴിഞ്ഞാൽ അതത് മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികളുടെ സംക്ഷിപ്ത കാറിപ്പ് തയ്യാറാക്കി ബന്ധപ്പെട്ട വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് കൈമാറുന്നത് ദുരന്തനിവാരണ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് ആണ്. തുടാതെ, ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ, അടിയന്തര പ്രതികരണ ടീം (ERT) ഫൂപികരണം, പരിശീലനം, തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ദുരന്ത നിവാരണ വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്.

9. ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതി അംഗീകരിക്കലും വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തലും - ജീല്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി

വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ഏല്ലാ നടപടിക്രമങ്ങളും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി പാലിക്കേണ്ടതാണ്. ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രോജക്ടുകൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കരട് വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതും ജീല്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അംഗീകാരത്തിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട template -ൽ ഉള്ള ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതിയ്ക്ക് അംഗീകാരം വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് നൽകേണ്ടത്. ജീല്ലാതലവന്റിലുള്ള സാങ്കേതിക സമിതി ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതിയുടെ

സുക്ഷ്മ പരിശോധന നടത്തിയ ഫേഡിം അതത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി (LSG-DMP) ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകരിക്കുന്നതാണ്. ആയത് അന്തിമ അംഗീകാരത്തിനും റികോർഡിനായും ജില്ലാ ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയ്ക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയുടെ പ്രാരംഭ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ, ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികൾ, മണ്ണ് സംരക്ഷണം, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം, ജല സംരക്ഷണം, ദുരന്ത നിവാരണം എന്നീ മേഖലകളിലെ വിദ്യുതി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ആസൂത്രണ ശില്പശാല ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തണം. ആയതിൽ ഉത്തരത്തിരിഞ്ഞു വരുന്ന ആശയങ്ങൾ ദുരന്തനിവാരണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലേയ്ക്കും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

ദുരന്ത മാനേജ്മെന്റ് ഫൂഡ് മുനോട്ട് വയ്ക്കുന്ന ദുരന്ത പ്രതിരോധത്തിനും ദുരന്തങ്ങളുടെ ആവാതം പരമാവധി കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ, വിഭവലഭ്യത പരിശീലനിച്ച് വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ദുരന്ത മാനേജ്മെന്റ് ഫൂഡകളുടെ കരട് ഫുപ്പറേവയുടെ പകർപ്പു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽപ്പെടുത്തി എറ്റുക്കുന്നതിന് ഉദ്യോഗിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകളുടെ പട്ടികയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ബോർഡ്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ലഭ്യമാക്കണം. അതിൽനിന്നും എറ്റുക്കാൻ കഴിയുന്ന പ്രോജക്ട് നിർദ്ദേശങ്ങൾ ബോർഡ്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കേണ്ടതാണ്.

ദുരന്ത നിവാരണ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ പരിശീലനങ്ങളും കിലയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയും സംയുക്തമായി നടത്തുന്നതായിരിക്കും.

ഈ ഉത്തരവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സുലോബ സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ വേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ IKM (ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ) വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം)
ശാരദ മുരളീധരൻ ഒമ്പ് എ എസ്
പ്രിന്സിപ്പല് സെക്രട്ടറി

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം
ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷൻ, തിരുവനന്തപുരം
നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ
മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, സ്റ്റോറ് പ് ഹാനിംഗ് ബോർഡ്, തിരവനന്തപുരം.
ആസൃതം സാമ്പത്തികകാരു വകുപ്പ്
ചീഫ്, വികേറ്റീക്രമാസൃതം.
ഡയറക്ടർ, കില, തൃശ്ശൂർ.
എസ്റ്റിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, ഐ.കെ.എം. തിരവനന്തപുരം.
ഡയറക്ടർ, കേരള സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ്, തിരവനന്തപുരം.
എല്ലാ ജില്ലാ പുണിംഗ് ഓഫീസർമാർക്കും(പണ്ണായത്ത് ഡയറക്ടർ മുഖ്യൻ)
എല്ലാ ഗ്രാമ പണ്ണായത്ത് പ്രസിധിസ്ഥമാർക്കും(പണ്ണായത്ത് ഡയറക്ടർ മുഖ്യൻ)
എല്ലാ ജില്ലാ പണ്ണായത്ത് പ്രസിധിസ്ഥമാർക്കും സെക്രട്ടറിമാർക്കും
എല്ലാ മുനിസിപ്പൽ ചെയർമാൻമാർക്കും കോർപ്പറേഷൻ മേധർമാർക്കും
സെക്രട്ടറിമാർക്കും(നഗരകാരു ഡയറക്ടർ മുഖ്യൻ)
ഓഫീസ് കോപ്പി/സ്റ്റാക്സ് ഫയൽ

പകർപ്പ്

ബഹു.തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ ലൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിയ്ക്ക്
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് അധികാരിയുടെ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.യു്.
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.യു്.
ആസൃതം സാമ്പത്തികകാരു വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ പി.എ.യു്.
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ജോയിൻ്റ് സെക്രട്ടറി യുടെ സി.എ.യു്.

ഉത്തരവിൽ പ്രകാരം

സെക്രട്ടറി ഓഫീസർ